

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه کتاب‌های اندیشمند

کتاب یار اندیشمند فارسی دومی‌ها

قابل استفاده‌ی دانش‌آموزان پایه‌ی دوم دبستان

شامل:

مفاهیم و نکات آموزشی، تمرین‌ها و سؤالات
سه‌گزینه‌ای، نکته‌ها و سؤال‌های فراتر
از کتاب درسی به همراه ۳۵ مرحله‌آزمون
و ۴ مرحله‌زنگ‌آزمون

مؤلف: مهسا ابوالحسنی فروغی

ناشر: تندیس نقره‌ای اندیشمند

با نظارت علمی آموزشگاه اندیشمند

مقدمه کتاب ناشر

به نام خداوند جان و خرد

«کتاب یار» مجموعه ای است کم نظیر که به شیوه ای روان، عمیق و مؤثر، تمامی نیازهای آموزشی دانش آموزان عزیز را در هر پایه ی تحصیلی تحت پوشش قرار می دهد و از آنجا که مطالعه ی دقیق کتاب یار به فهم کتاب درسی کمک می کند، بنابراین کتاب یار، یار کتاب درسی محسوب می شود. با این هدف، گروه مؤلفین اندیشمند با بهره گیری از روش های نوین آموزشی و مطابق با محتوای کتب درسی، کتاب یار را طراحی نموده اند.

آنچه این مجموعه را از سایر کتاب های مشابه متمایز می سازد، شیوه ی ارائه مطالب، درس نامه ها، سؤالات متعدد و متنوعی است که بر اساس آن ها آزمون های دوره ای برگزار می شود. این روش موجب گردیده تا دانش آموزان عزیز بتوانند در هر آزمون رشد توانایی های علمی خود را به محک گذارده و با مشخص شدن نقاط قوت و ضعف خود، مسیر یادگیری مناسب تری را در پیش گیرند.

امید است کتاب حاضر چون یاری مهربان، شما را تا سرمنزل مقصود همراهی نماید.

سربلند باشید.

به نام خداوند هستی بخش

سند چشم انداز ۲۰ ساله و آرمان های متعالی نظام، اهداف وسیع و والایی را برای نظام آموزشی کشور و پرورش انسان هایی در شأن و تراز جمهوری اسلامی ایران ترسیم کرده است که این مسأله نقش اینجانب را به عنوان معلّم نمونه کشور و معلم پژوهنده کشور و دارنده رتبه های برگزیده در جشنواره ها و مقالات مختلف آموزش و پرورش سنگین تر می نماید. بنابراین بر آن شدم تا بهره گیری از سال ها تجربه در طراحی و تألیف کتاب های کمک آموزشی جهت دستیابی به اهداف، در راستای پرورش انسان هایی توانمند و شایسته بکوشم و اهتمام به تهیه کتاب یار فارسی بنمایم. مجموعه ای که پیش روی شماست شامل مندرجات ذیل می باشد:

- ۱- مفاهیم اصلی دروس گام به گام با توجه به محتوای درس های کتاب فارسی دانش آموزان می باشد.
- ۲- سوالات و تمرینات متنوعی با توجه به مهارت های چهارگانه ی زبانی و قدرت تفکر و اندیشیدن به یک میزان، برای درک عمیق تر مفاهیم طراحی شده است.
- ۳- توانایی روان خوانی و زبان آموزی در دانش آموزان با توجه به مهارت های خوانداری و نوشتاری، افزایش می یابد و واژگان زیادی را از نظر قرائت و معنی و املا آموخته و درک می نمایند.
- ۴- ایجاد موقعیت برای درک درست مطالب و سوالات از طریق حل مسأله فراهم می باشد.
- ۵- طراحی تمرین های خط تحریری با توجه به متن درس ها و ... زمینه ی علاقه و ایجاد خوانا و زیباترینی را فراهم آورده است.
- ۶- انجام فعالیت ها و تمرینات متعدد و متنوع توسط فراگیران، آزمون ها، ایده ها و رسیدن به پاسخ های درست، در زمینه ی مهارت های چهارگانه زبانی، موجب افزایش اعتماد به نفس در آنان می گردد.
- ۷- فعالیت ها ایجاد زمینه برای شناخت بیشتر محیط زندگی، روزمره را مهیا می سازد.
- ۸- این فعالیت ها در دانش آموزان دو زبانه از نظر روان خوانی و درک لغات و مطالب و ایجاد سرعت عمل و دقت اثر بخش می باشد.
- ۹- انجام مستمر تمرینات سبب تسهیل و تحکیم و غنی سازی آموزش و یادگیری زبان فارسی می شود.
- ۱۰- با روبه رو شدن با پرسش های مختلف توانایی خود را در پاسخ به آن ها درک کرده و تثبیت یادگیری در فراگیران اتفاق افتاده و قدرت بیان آن ها را افزایش می دهد که این مسأله بر روی تقویت جمله سازی و متن نویسی کوتاه، آنان نیز مثر مثر می باشد.
- ۱۱- ارتباط معنی دار درس فارسی با دروس دیگر با توجه به مفاهیم اجتماعی، هنری، دینی، علمی و ...، سبب درک بهتر و قدرت تعمیم در فراگیران می شود و خلاقیت و استعداد آنان بروز می کند. والدین گرامی:

بخش «آموزش تکمیلی» به گونه ای تنظیم گردیده است که مفاهیم مهم و کلیدی، همراه با اطلاعات موردنیاز و فراتر از سطح کتاب درسی در اختیار دانش آموزان قرار می گیرد. آزمون تستی سه گزینه ای در پایان هر درس و حتی بخوان و بیاموز و بخوان و ببندیش و ... در پایان هر درس فارسی (به تعداد ۳۵ آزمون) جهت ارزیابی از مفاهیم و آشنایی دانش آموزان با سوالات تستی در نظر گرفته شده است.

۴ آزمون تکمیلی تستی نیز تحت عنوان «زنگ آزمون» از کل مطالب آموخته شده جهت تمرین و تثبیت یادگیری طراحی شده است.

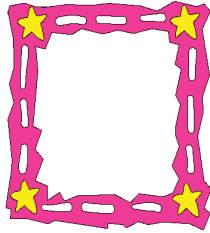
امیدوار هستم که با همدلی و همراهی شما همکاران گرامی و اولیاء محترم با دانش آموزان گامی مثبت در جهت پیشرفت اهداف آموزش و پرورش فرزندان این مرز و بوم برداشته باشم. این مجموعه را به تمام استادان و عزیزانم تقدیم می کنم که دوستشان دارم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان مطلب
۷	مشخصات
۸	یادآوری
۱۶	ستایش (بهترین سرآغاز) / آزمون ۱
۱۷	فصل اول: نهادها
۱۸	درس ۱: کتاب خانه ی کلاس ما
۲۳	آزمون ۲
۲۴	یار مهربان (بخوان و حفظ کن) / آزمون ۳
۲۵	درس ۲: مسجد محله ی ما
۳۰	آزمون ۴
۳۱	چغندر پربرکت (بخوان و بیندیش)
۳۲	آزمون ۵
۳۳	فصل دوم: بهداشت
۳۴	درس ۳: خرس کوچولو
۳۹	آزمون ۶
۴۰	راه سلامتی (حکایت)
۴۱	ستاره (بخوان و حفظ کن)
۴۲	آزمون ۷
۴۳	درس ۴: مدرسه ی خرگوش ها
۴۸	آزمون ۸
۴۹	آزمون ۹
۵۰	زنگ آموز (۱)
۵۱	فصل سوم: اخلاق فردی و اجتماعی
۵۲	درس ۵: چوپان درستکار
۵۵	آزمون ۱۰
۵۶	احوالپرسی (بخوان و حفظ کن)
۵۷	آزمون ۱۱
۵۸	درس ۶: کوشا و نوشا
۶۴	آزمون ۱۲
۶۵	خوش اخلاقی (حکایت)
۶۶	آزمون ۱۳
۶۷	درس ۷: دوستان ما
۷۳	آزمون ۱۴
۷۴	مورچه اشک ریزان، چرا اشک ریزان؟ (بخوان و بیندیش)
۷۵	آزمون ۱۵
۷۶	فصل چهارم: راه زندگی
۷۷	درس ۸: از همه مهربان تر
۸۲	آزمون ۱۶
۸۳	مثل یک رنگین کمان (بخوان و حفظ کن)
۸۴	آزمون ۱۷
۸۵	همکاری (حکایت)
۸۶	آزمون ۱۸
۸۷	درس ۹: زیارت
۹۲	آزمون ۱۹
۹۳	کی بود؟ کی بود؟ (بخوان و بیندیش)
۹۴	آزمون ۲۰

فهرست مطالب

صفحه	عنوان مطلب
۹۵	زنگ آزمون (۲)
۹۶	فصل پنجم: هنر و ادب
۹۷	درس ۱۰: هنرمند
۱۰۲	آزمون ۲۱
۱۰۳	من هنرمندم (بخوان و حفظ کن)
۱۰۴	کودک زیرک (حکایت)
۱۰۵	آزمون ۲۲
۱۰۶	درس ۱۱: درس آزاد
۱۰۷	درس ۱۲: فردوسی
۱۱۱	آزمون ۲۳
۱۱۲	یک کلاغ و چهل کلاغ
۱۱۳	آزمون ۲۴
۱۱۴	فصل ششم: ایران من
۱۱۵	درس ۱۳: ایران زیبا
۱۱۹	آزمون ۲۵
۱۲۰	ای خانه ی ما (بخوان و حفظ کن)
۱۲۱	آزمون ۲۶
۱۲۲	درس ۱۴: پرچم
۱۲۷	آزمون ۲۷
۱۲۸	با پرستوهای شاد (بخوان و حفظ کن)
۱۲۹	آزمون ۲۸
۱۳۰	درس ۱۵: نوروز
۱۳۴	آزمون ۲۹
۱۳۵	عمو نوروز (بخوان و بیندیش)
۱۳۶	آزمون ۳۰
۱۳۷	زنگ آزمون (۳)
۱۳۸	فصل هفتم: طبیعت
۱۳۹	درس ۱۶: پرواز قطره
۱۴۵	آزمون ۳۱
۱۴۶	شیر و موش (حکایت) / آزمون ۳۲
۱۴۷	درس ۱۷: مثل دانشمندان
۱۵۲	آزمون ۳۳
۱۵۳	درختکاری (بخوان و حفظ کن)
۱۵۴	آزمون ۳۴
۱۵۵	بلبل و مورچه (نمایش)
۱۵۶	روباه و خروس (بخوان و بیندیش)
۱۵۷	آزمون ۳۵
۱۵۸	تحقیق
۱۵۹	زنگ آزمون (۴)
۱۶۰	نیایش



سلام، فرزندم

کلاس دومی عزیز عکس زیبای خود را در قاب عکس بچمان.

خودت را معرفی کن.

نام: نام خانوادگی:

تاریخ تولد: روز: ماه: سال:

سن شما:

نام مدرسه خود را بنویس:

رنگ مو: رنگ چشم: رنگ پوست: شماره کفش:

معنی نام و نام خانوادگی خود را بنویس.

نام: معنی نام: نام خانوادگی: معنی نام خانوادگی:

هشدار:

اولیاء محترم

بر دلیل مهم بودن اطلاعات این صفحه باید در نگهداری کتاب کوشا باشید، در غیر این صورت از نصب عکس و ثبت بقیه موارد بپرهیزید و فقط از فرزندتان بخواهید موارد را برای مواقع ضروری حفظ داشته باشد.



جدول حروف الفبا را کامل کن.



.....	ب ب
.....	چ
.....
.....	ژ
.....
.....	غ غ غ
.....
.....	ن ن

صداهایی را که می شناسی در جدول بنویس.



.....	آ
.....

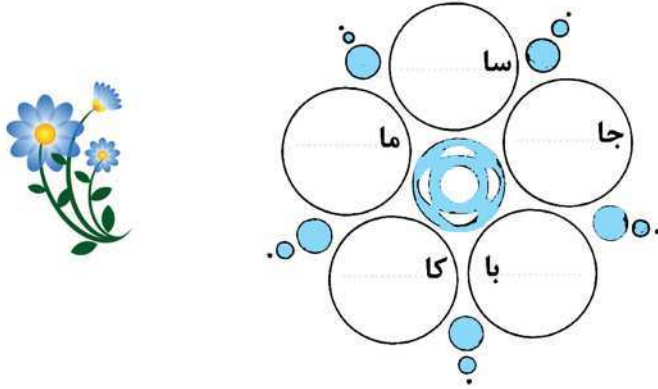
حروف زیر را با صداها ترکیب کن و بنویس.

ای بی	او و	آ	آ	اِ ه	آ	
ایب بی بی	اوب بو	آب با	آب بُ	اِب به	آب بَ	ب ب
.....	ج ج
.....	س س
.....	ز

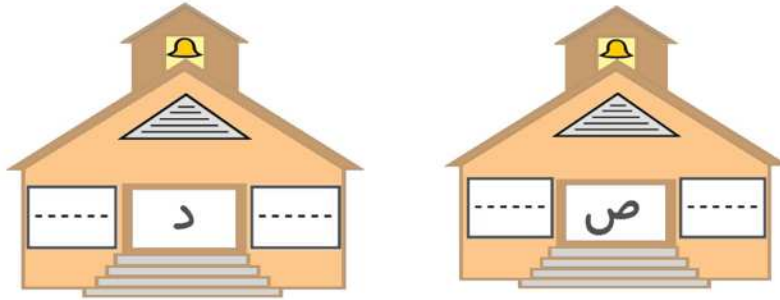
یادآوری

کتاب یاد فارسی دومی ها
۸

به بخش های زیر یک بخش دیگر اضافه کن تا کلمه ی معنی داری درست کنی.



قبل و بعد هر حرف را بنویس.



اسم حروف زیر را بنویس.

..... ← ج ج ← ذ ذ
..... ← ع ع ع ع ← ط ط
..... ← س س س ← ق ق ق

حروف بدون نقطه را بنویس.

.....

.....

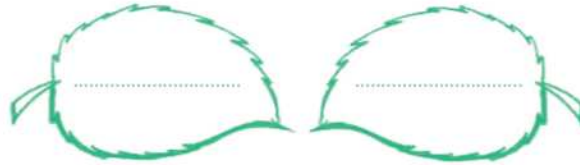
حروف یک شکلی را بنویس.

.....
.....

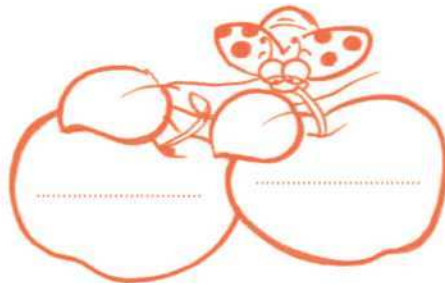
حروفی که چهار شکل دارند، را بنویس.

.....

دو حرف دو شکلی بنویس.



دو حرف نقطه دار بنویس.



پنج کلمه سه حرفی را به ترتیب الفبا بنویس.

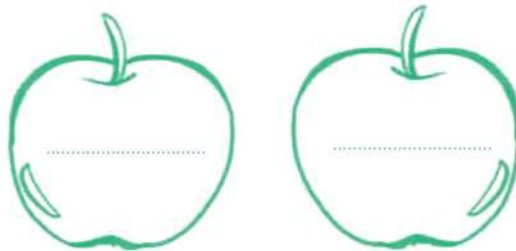
.....

شکل های مختلف حروف یک صدا را بنویس.

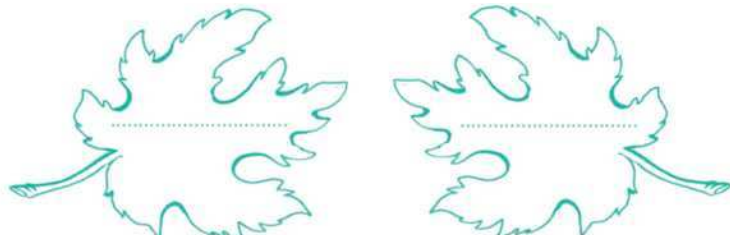
مانند: ذ، ز، ض، ظ ← با صدای ز

.....

دو کلمه بنویس که اولین حرف آن ها (ب) باشد.



دو شهر ایران را بنویس که حرف آخر آن ها (ن) باشد.



صدای حرف (و) را در کلمه های زیر بنویس.

گوش ورزش کوه خورشید خواهر

↓ ↓ ↓ ↓ ↓

.....

دو کلمه که حرف اول و آخر آن یکی باشد، را بنویس.

مانند: گرگ

.....

جدول زیر مانند نمونه کامل کن.

کلمه ها	حروف	صداها
خواهش	خ + و + ا + ه + ش	خ + ا + ه + _ + ش
خواهر		
می خواهیم		
خواستم		

نام شکل های زیر را بنویس و آن گاه کلمه ها را با توجه به شکل صدای اول آن ها به حرف مناسب وصل کن.

خ س م ق ک

جمله های تصویر را بخوان و بنویس.

من در کنار پدرم می خوانم.

مريم زهرا را از زیر برداشت و به او داد.

دانش آموزان خود را روی گذاشتند.

کلمه هایی که شکل (ه) در آن ها صدای (ا یا ه) می دهد را دسته بندی کن و در جدول بنویس.

دانه - نامه - کلاه - ماه - خانه - نگاه - راه - کوچه



شکل (ه) با صدای (هـ)	شکل (ه) با صدای (ا)
.....
.....
.....
.....

کلمه و ترکیب های زیر را با توجه به تصاویر کامل کن.



زیبا.....



قهوه ای.....



خروشان.....



مهربان.....


جمله بساز.

خدای بزرگ:


کشور عزیز:

حضرت محمد(ص):


آموزگار مهربان:

دسته بندی کن. 

بلوز - شلوار - دوغ - روپوش - آب - شیر - پیراهن - آبمیوه				
.....	پوشیدنی‌ها
.....	نوشیدنی‌ها

یک مرتبه متن زیر را بخوان و هر جا که لازم است با مداد قرمز، تشدید بگذار. 

روزی خرگوش خاکستری زیر درخت سیب نشسته بود و با دقت کتاب قصه اش را می خواند. ناگهان صدای مادر را شنید. از جا جست و دوان دوان به طرف پایین تپه به راه افتاد. او مادر را دید که با یک لیوان آب هویج کنار جاده منتظرش ایستاده بود. خرگوش خاکستری خوش حال شد و آب هویج را از مادرش گرفت و تشکر کرد.

تصویرهای زیر را رنگ بزن و یک جمله درباره ی هر تصویر بنویس. 



.....

.....

.....

.....

اسم حروف زیر را بنویس.

ق ق ←	ذ ←	ج ج ←
س س ←	ط ←	ع ع ←

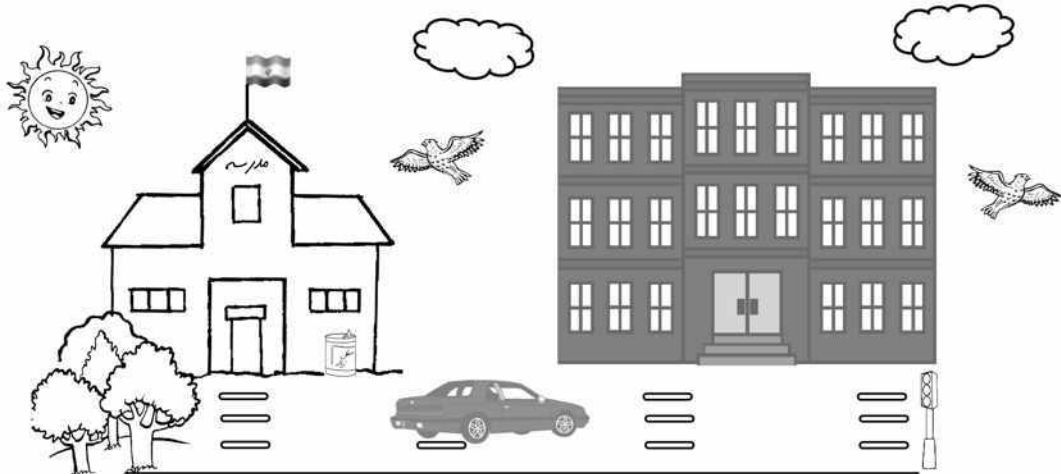
دو کلمه تازه و با معنی با جابه جا کردن نقطه های آن بنویس.

.....
-------	-------

نام و نام خانوادگی چهار نفر از هم کلاسی های سال گذشته ات را بنویس.

.....
.....

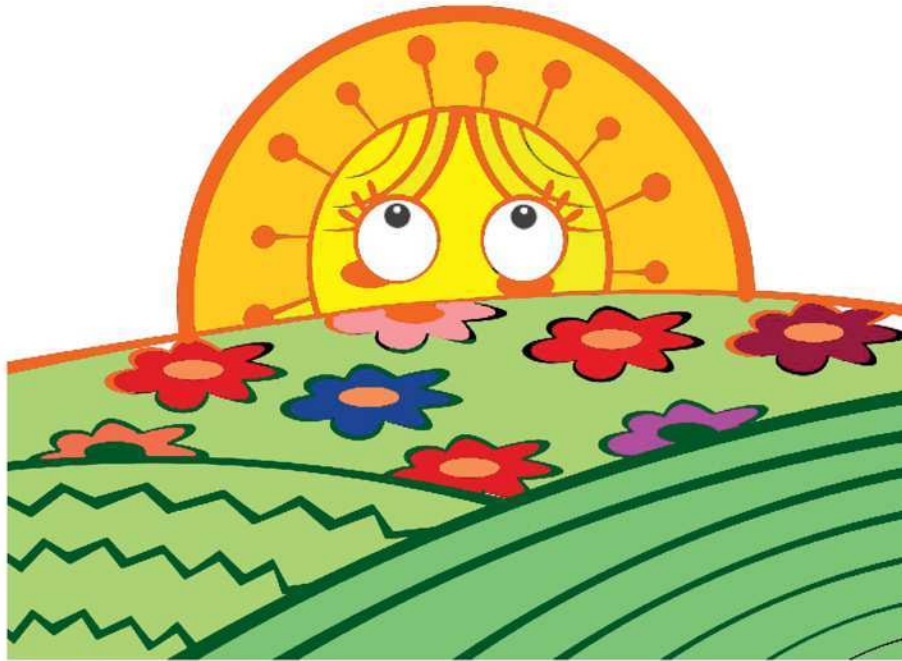
تصویر زیر را رنگ بزن و نام چیزهایی که در آن می بینی، بنویس.



آموزش تکمیلی



- ✓ زبان فارسی سی و دو حرف الفبا و شش صدا دارد که ما با این حروف و صداها کلمه می‌سازیم.
- ✓ تشدید و صداها برای محاسبه تعداد حروف یک کلمه به کار نمی‌آیند.
- ✓ شناخت حروف و صداها برای آن به تو در صحیح نویسی کلمات یاری می‌دهد.
- ✓ شناخت ترتیب حروف الفبا برای دسته بندی کتاب های یک کتاب خانه یا لغت نامه ها و دفتر تلفن و ... نظم دادن و آسان نمودن کارها کاربرد دارد.
- ✓ کوشش کن تا مشخصات مربوط به خودت را یاد بگیری.
- ✓ مراقب باش تا مشخصات و نشانی خود را به افراد غریبه ندهی.
- ✓ در خانه خانواده مهربانت، در مدرسه، مرئیان و مسئولین دبستان، و در خیابان پلیس به تو کمک می‌کند.
- ✓ هیچ گاه شماره تماس پلیس را بیهوده اشغال نکن.





بی نامِ تو، نامه کی کنم باز
جز نامِ تو، نیست بر زبانه
(نظامی)

ای نام تو بهترین سرآغاز
ای یاد تو مونس روانم

آزمون شماره (۱)

لطفاً گزینه ی صحیح را با علامت X مشخص کن.

۱- بهترین نام برای آغاز هر کار، کدام گزینه است؟

(۱) خداوند (۲) قرآن کریم (۳) پیامبر(ص)

۲- شما چرا از خداوند یاری می خواهید؟

(۱) تا شاد باشید.

(۲) تا همیشه در درس ها موفق باشید.

(۳) تا همیشه بخندید.

۳- «ایران» نام کجاست؟

(۱) شهر (۲) روستا (۳) کشور

۴- شاعر شعر(ای نام تو بهترین سرآغاز

(۱) نظامی (۲) ناظمی

۵- چه موقعی نامه می نویسی؟

(۱) وقتی از خانواده دور هستی.

(۲) وقتی به پارک می روی.

(۳) وقتی می خواهی غذا بخوری.

۶- شعر (جز نام تو، نیست بر) با کدام کلمه کامل می شود؟

(۱) روانم (۲) زبانه (۳) دهانم

۷- کدام نعمت در بدن تو است؟

(۱) خورشید (۲) گل (۳) زبان

۸- معنی «نام تو» چیست؟

(۱) نامه ی تو (۲) ما تو (۳) اسم تو

۹- «بی نام تو، نامه کی کنم باز» به معنی این است که نامه را با چه نامی باز می کنی؟

(۱) نام دوست (۲) نام خداوند (۳) نام خانواده

۱۰- هم معنی کلمه ی (خدا) کدام است؟

(۱) پروردگار (۲) آفریدگار (۳) مورد او

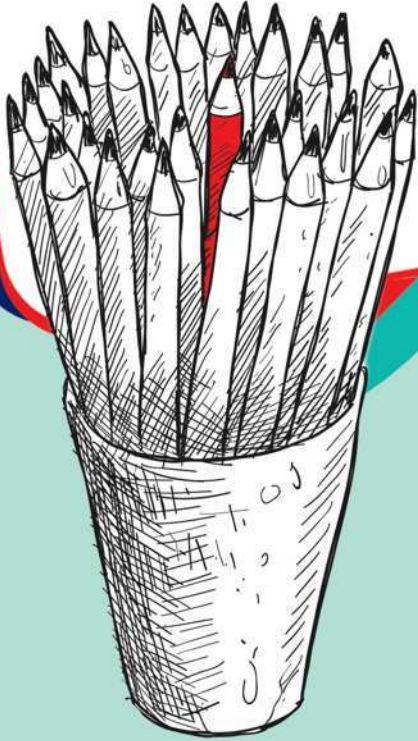
فصل اوّل: نهادها

- درس اوّل: کتاب خانہ کی کلاس ما

- یار مہربان (بخوان و حفظ کن)

- درس دوم: مسجد محلّہ کی ما

- چغندر پیر برکت (بخوان و سنڈریش)





با توجه به نوشته ی زیر، سه خطّ بعدی را از روی درس، با خطّ خوانا و زیبا بنویس.

Blank writing area with three horizontal lines for the student to write.

درست یا نادرست بودن هر جمله را با (x) مشخص کن.

ند درست	درست	جمله
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	الف) یک روز زیبای پاییزی آموزگار در کلاس نشسته بود.
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	ب) بچه‌ها در کلاس به صورت گروهی نشستند.
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	پ) نماینده ی گروه اول، گفت: « بهتر است به سراغ کتاب‌ها و مجله‌های مخصوص خودمان برویم.»
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	ت) خواندن هر کتاب برای دانش آموزان مناسب است.
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	ث) کتاب خوب را هم مانند دوست، پس از همفکری و مشورت با بزرگ‌ترها باید انتخاب کرد.

فصل اول

کتاب یار فارسی دومی ها
۱۸

کلمه هایی مربوط به درس که دو حرف (ص،غ) در آن ها می باشند، از جدول پیدا کن و دورش خط بکش و آن ها را بنویس.



- الف)
- ب)
- پ)
- ت)
- ث)

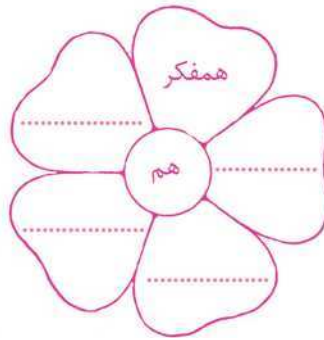


کلمه های در هم ریخته را مرتب کن و جمله بنویس.

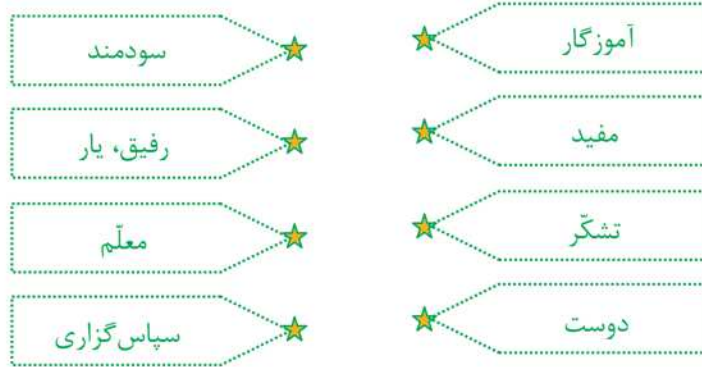
الف) کتاب های مناسبی در شده است آخر نام کتاب فارسی نوشته.

ب) مجله های مخصوص دانش آموزان می روند به سراغ کتاب ها و خودشان.

چند کلمه ی با معنی که با کلمه «هم» شروع شده باشد، بنویس.



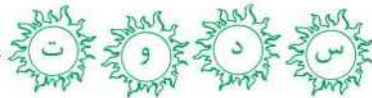
کلمه های هم معنی را با کشیدن خط به هم وصل کن.



نشانه های جا افتاده هر کلمه را بنویس.

ایستاد..... بود - ا..... وال پرسى - مخصوص..... ق..... عه کاغ..... به..... ورت گرو..... ی - م..... الب
سرا..... ن..... م وتر..... یب -

با مرتب کردن این دسته از حروف، یک کلمه ی با معنی بنویس و سپس با آن یک جمله ی خنده دار و زیبا بساز.

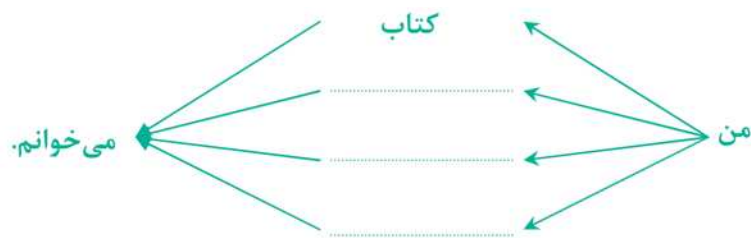




درس را بخوان و کلمه هایی را که نشانه ی «ه» دارند، بنویس. (دقت کن که بدون تکرار کلمه ها باید همه ی جاهای خالی زیر پر شود.)

Handwriting practice area with a light orange background and a scalloped border. It contains six horizontal rows of dotted lines for writing.

کامل کن.



از میان کلمه های زیر، آن هایی که صدای آخرشان «-» است، را جدا کن و در جدول بنویس و مانند نمونه کامل کن.

گروه - ستاره - رایانه - تازه - کوه - نماینده - مجله - میوه - راه - بچه - کتاب خانه - نگاه - قطعه - خاطره

خانه ای	←	کلمه هایی که نشانه (ه) در آخر آنها صدای (-) می دهد خانه + ای
	←	
	←	
	←	
	←	
	←	
	←	
	←	
	←	
	←	
	←	

